

Amíg asztalunkra kerül a kenyér

Jogosak-e a reklamációk?

Idős néni mustrálgatja az ABC-ben szakértelemmel a kilós vekniket a kosár fölé hajolva.

— Bezzeg a maszek pék ilyen kenyeret nem tenné a kirakatába — suttogja szomszédjának.

— Akkor miért nem nála vásárol?

— Csak nem vagyok bolond, hogy megvegyem az ünnepekről maradt szárazat. De vasárnapra tőle hozom a kenyeret. Kóstolja meg egyszer maga is.

Utánajártam a tápél „csodának”. Megtudtam; csodáról szó sincs, ugyanaból a lisztből dolgozik a kisiparos is, mint az „állami pék”. Fersze össze sem hasonlítható az a mennyiség, ami például a Szegedi Sütőipari Vállalatnál és a kétszemélyes magánpekségben készül. Emelet a kisiparos azt is megteheti, hogy néhány napra nem gyújt be a kemencéjébe, úgymond, kényszeríti vevőit arra, akkor menjenek a boltjába, amikor ő megmondja. Meg aztán ott van az előjegyzési füzet. Nem maradhat felesleg, minden deka elkel.

A Szegedi Sütőipari Vállalat Tavasz utcai üzeme az országban a legmodernebbek egyike. Két éve adták át, azóta itt sül Szeged kenyérszármazékának 85 százaléka. Az üzemben 24 ember dolgozik — három műszakban. A gépsorokról csaknem 20 mázsa kenyér kerül le óránként. A mai pék kézzel ritkán nyúl a tésztahoz, valamennyi műveletet gép végzi helyette, a kemence is automata. Mégsem olyan egyszerű ez. A szakembernek a liszt minősége ámulja el, mennyi ideig kell a belőle készült tésztát dagasztani, kelesztetni, sütni. Nagy felelősség nehezedik rá, mivel egyszerre 15 mázsa „kenyéranyag” van a gépsorban. A háziasszony kiboríthatja a leégett tésztát, a pék azonban nem teheti ilyet. Ezért várja oly izgatottan az egész műszak az első süstést.

Szeged lakossága átlagosan 32 tonna kenyeret eszik meg. Legálábbis ennyit vásárol. Panaszokos nemzet vagyunk, kényesek a hasunkra. És igényesek a jó kenyérre. A magyar szabvány szerint a kemencéből kikerült kenyér 72 óráig fogyasztható. De mit tart a vevő jó kenyérnek? Azt, ami piros, ropogós héjú, szinte gőzölög a melegből. Amin látszik is, hogy friss.

Van szegedi „csoda” is. A Tavasz utcában a sütőipari vállalat házboltjában mindenki meggyőződhet róla, aki arra jár. A frissen sült kenyér délután négy óra tájban kerül ki a kemencéből. Rövid idő múlva már kapható a boltban.

— Elégedett az itt vásárolt kenyérről? — kérdezem az egyik vevőt.

— Teljes mértékben. Két éve máshol nem is vettem kenyeret.

Sokan mégis panaszkodnak

A Balatonnál Nyaralóházak — szálloda helyett

A Balatonon a nyári főidényben a nyaralók egy részét a fizetővendéglátó-szolgálat magánnyaralóiban helyezi el. Ezek, a többnyire különálló, családias hangulatú nyaralók az utóbbi években a külföldi turisták körében is népszerűvé váltak. Siófok, Balatonföldvár, Balatonfüred, Balatonalmádi és Balatongyörök villáiba minden nyáron törzsvendégként járnak vissza az osztrákok, az NDK-beli, a lengyel

Somogyi Károlyné felvétele

Még ötven perc, és kisu a kenyér

a kenyérre... Igazuk van-e? A bajokat valahol a kemence és az élelmiszerboltok között kell keresni. Sajnálatos módon ennek a korszerű üzemnek nagyon kicsik a raktárai. Az ünnepek előtti csúcsideben sokszor a plafonig érnek — balesetveszélyesen — a kenyérrel megrakott műanyag ládák. A jelenlegi körülmények között még „lelegezni” sem tud a kenyér. A raktárból, néhány órási után kerül összetörőde, összenyomódva a boltokba. Nagyobb raktár kellene, a szállításhoz meg konténerek.

— Milyennek minősítették 1977-ben a szegedi kenyeret? — kérdezem dr. Selmeci Györgyöt, a Megyei Élelmi-

szerellenőrző és Vegyvizsgáló Intézet igazgatóját.

— Egyértelműen jónak.

— És mi várható 1978-ra?

— A liszt sütőipari értéke se nem jobb, se nem rosszabb az előző évinél. A MÉVI gyártásközi ellenőrzésekkel segíti a Szegedi Sütőipari Vállalatot abban, hogy továbbra is tartani tudja a minőséget. Műszaki, személyi feltételeik jók — gond nem lehet a kenyérükkel. Az ipari minőséghez azonban — ez nem alacsonyabb rendű minőséget jelent táplálkozási szempontból — hozzá kell szoktatni magunkat. Ekkora mennyiségben jól és olcsón, másképpen nem lehet kenyeret sütni.

R. I.

Kulcsrakész átadások

Komplett gépipari és oktatási létesítmények exportja

Csaknem 140 millió dollár értékű komplett gépipari és oktatási létesítmény exportjára tett ajánlatot a Gépexport Vállalat az elmúlt hónapokban, s

várhatóan még ez év első felében több tízmillió dollár értékű szerződéseket írnak alá

külföldi partnereikkel — jelentette be csütörtöki, tegnapi sajtótájékoztatóján Csenki György vezérigazgató a vállalat székházában.

Mint mondotta, a gépexport fővállalkozói tevékenységet folytat, s az ipar, illetve a külkereskedelmi vállalatok kiviteli szerkezetének javítására mindinkább a kulcsrakész átadást kívánják megvalósítani.

Már eddig is több konzervgyárat, hűtőtorlókat, ipari üzemeket, szerviz állomást, szakiskolát adtak át a szocialista országokban,

a Közel-Keleten és Latin-Amerikában.

Külkereskedelmi vállalatunk az utóbbi két évben azonban a korábbinál kevesebb üzletet kötötték komplett létesítmények exportjára, a gépexport idei dollárbevételei ezért várhatóan valamelyest csökkenni fognak. A közelmúlt legjelentősebb megállapodásai között az az is szerepel, hogy a vállalat idei legjelentősebb exportfeladata a bonyolult méréseket feldolgozó, automatikus olajmérő állomások szállításának megkezdése a Szovjetunióba. Egy korábban megkötött magyar-szovjet kormányegyezmény alapján 1980-ig 351 ilyen állomást adnak át, s

megkezdik Leninogorszkba egy műszergyár gépsorainak exportját.

Ezekért a szállításokért népgazdaságunk kiórlaját kap az ötéves terv során. (MTI)

Kitüntetés

A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa Non Györgynek, a Kossuth Könyvtár igazgatóhelyettesének, a munkásmozgalomban kifejtett több évtizedes tevékenysége, valamint vezető tisztségviseléséből eredő eredményes munkássága elismeréseként 60. születésnapja alkalmából a Munka Vörös

Zászló Érdemrendje kitüntetés adományozta.

A kitüntetés Losonczy Pál, az Elnöki Tanács elnöke adta át. A kitüntetés átadásánál jelen volt Győri Imre, az MSZMP Központi Bizottságának titkára és Rápai Gyula, a Kossuth Könyvtár igazgatója. (MTI)

A feladat rendet terem

Pedagógusok számára ismert tétel, hogy sohasem a felügyelet, hanem a megfelelő feladat nélkül maradt fiatalok a fegyelmezetlenek. Az a tanár, aki jó elfoglaltságot, önálló munkával megoldható lecke-t képes adni az osztályának, hosszabb időre is magára hagyhatja diákjait, távozása után sem lesz rendtelenség. Rendet tart a feladat.

Ez a régóta és számtalanszor beigazolódt pedagógiai tapasztalat nemcsak az iskolák világában igaz. A megfelelő feladatok, és ezek végrehajtásában az érintettek megfelelő érdekeltisége kiváló fegyelmező erő a mindennapi munkában, a vállalati gazdálkodás menetében is. Napjainkban mindezt nem haszontalan újra és újra végiggondolni.

A munkaidő jelentős hányada ugyanis a vállalatok többségénél változatlanul nincs megfelelő mértékben kihasználva. A különféle számítások a munkaidő 15 (egy óra 12 perc) — 25 (2 óra) százalékában jelölik meg a munkaközben haszontalan elfutó idő mértékét.

Bizonyos, hogy ezek az értékek helyenként (még egy-egy vállalatban belül is), egyénenként és időszakonként erőteljesen változnak. Azt azonban mindenképpen mutatják, hogy a jobb gazdálkodás a munkaidővel a gyárak többségénél az egyik fő tartalék. Esetenként számottevő beruházást, főként a kapacitást bővítő beruházásokat jelentős hányadát — lehetne elkerülni az eddiginél jobb munkaidő kihasználással, azzal például, ha kevesebbet állnának a gépek, s a gépek mellett az emberek.

Az idővesztések egy része közvetlenül az egyéni fegyelmeztelenségekből adódik. A munka menetében, tempójában, sőt még a termékek minőségének alakulásában is túlságosan nagy az egyes ember akaratának, pillanatnyi kedvének, szándékának a szerepe, legalábbis, ahol nem szakszerűen szervezett a munka. A legtöbb helyen sem a normák, sem a technikai eszközök, gyártási eljárások nem képesek megfelelő keretekbe foglalni a teendők láncolatát. A vállalati munkahelyek jelentős része, ennek következtében, sok szempontból egy személyes, egygépes „műhely” válik, ilyenformán funkcionál, vesz részt a termelésben.

Ez is egyik oka a lazább termelési fegyelmelemnek, de annak is, hogy a termelési hatékonyság a legtöbb gyárban jelentősen elmarad a nemzetközi átlagoktól. A termelési hatékonyság alakulása (tehát a munkaidő, a munkaerő és a géppark kihasználása — szempontjából

ból ugyanis az a döntő, hogy a dolgozó műszak alatt hogyan képes gazdálkodni az idővel és a rábízott gép kapacitásával.

Pontosabb normákkal persze sokat javítható ez a fajta gazdálkodás, de tartósan annak van hatása, hogy a termelőberendezések, a gyártási technológia és a termelés szervezete mennyire képes feszessé tenni az egyes ember feladatát, mennyire képes egységes termelési láncba kapcsolni az egymásután következő munkafázisokat és gépeket.

A géppark összeválogatásával, a technológia kidolgozásával és a gyártási folyamat megszervezésével olyan helyzetet kell kialakítani, hogy az egymásután következő munkahelyek ne csak egymás kiszolgálóivá, hanem ellenőreivé és serkentőivé is váljanak. Hogy a tempót, vagy a munkadarabok minőségét ne az egyes ember hangulata, munkaképe szabhassa meg, — egyik nap így, a másik nap úgy. Ekvözben esetleg lazább, év végén tempósabb ütemet véve fel; hanem egész éven át a technológiai osztály által kiszámított legcélszerűbb és gazdaságosabb ütemesség és rend érvényesüljön a gyártás menetében, hétfő reggel és szombat délután, január elején és december végén egyaránt.

A korszerű technikára, technológiára épülő, jól szervezett gyártásban nincs mód a fegyelmeztelenségre. Illetve rögtön nyilvánvaló lesz, ki a ludas az esetleges mulasztásban, az idővesztésért, a gyengébb minőségért.

A emberek többsége szerint a „lőtyögés”, az egymásra, a gépre, az anyagra várás fárasztóbb, mint az állandó, a feszes munkatempó, amelyben minden és mindenki a helyén van és minden idejében megérkezik. Ahol egyértelműek, testre szabottak a feladatok, s azok végrehajtásához valamennyi feltételt mások — a munkamegosztás keretében — folyamatosan és kifogástalanul megteremtették, ott aligha van szükség különösebb felügyeletre, biztatásra, a fegyelem szilárd és a lógásra hajlamosak sem képesek hátráltatni a munkát.

Ahol tehát örökös a munkafegyelemre, a fegyelmeztelen munkavállalókra panaszkodnak, ott — bizonyosak lehetünk benne — eddig még keveset tettek a korszerű technika és munkaszervezés meghonosításáért. A technika és a szervezéstudomány mai szintjén a korszerű nagyiparban fegyelmeztelen emberek nincsenek, nem lehetnek — csak gyengén szervezett gyárak.

Gercsér Ferenc

Nagyobb figyelmet a parlagföldekre

Mezőgazdasági és élelmiszerügyi vezetők tanácskozása

A múlt év tapasztalatait értékelik és az idei feladatokat vitatják meg a Gödöllői Agrártudományi Egyetemen csütörtöki kez-

dődött kétnapos értekezleten, a mezőgazdasági és élelmiszerügyi ágazatban dolgozó vezetők. A tanácsko-

zation megjelent és felszólalt Havasi Ferenc, a Minisztertanács elnökhelyettese.

Pethő Györgynek, az Agrártudományi Egyetem rektorának megnyitóját után Romány Pál mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter tartott előadást. Bevezetőjében kiemelte, hogy az 1975-ben elért nagyszerű eredmények után tavaly újabb magaslatra jutott a mezőgazdasági termelés. Az ágazat dolgozóinak munkáját

a kiegyensúlyozottság jellemelte, s jó volt hazánkban az élelmiszer-ellátás. A múlt évi tapasztalatokat összegezve a miniszter megállapította, hogy bebizonyosodott, érdemes sokoldalúan előkészíteni a gazdasági évet.

Az idei tervfeladatok megvalósításának feltételei közül, a miniszter elsőként említette a termőföld hasznosításának fontosságát. Hazánkban ugyanis 130—150 ezer hektár a vetetlen terület, ami gyakorlatilag eleget nem tesz a ország szükségletének megteremtésére. Indokolt tehát nagyobb figyelmet fordítani ezekre a területekre. A növénytermesztésben többek között a kukorica vetőte-
rületének kisebb arányú növelése, valamint a hektár-
ronkénti 49 mázsa termés-
átlag betakarítása a cél. Ebben az évben hozzálatnak a rizstermelés megújításá-
hoz is.

Az állattenyésztésben többek között tervezik, hogy az ország tehénállományát 20 000-rel növelik. Az idén folytatják a kocasüldő-kihe-
lyezési akciót, s megkezdik a „malaggyárak” hálózatának kialakítását. Erőteljesen kell növelni a takarmánytermelést, hogy csökkenthessék az

importot. A beruházások területén fontos feladat a meglévő sertéstelepek számának gyarapítása, a kertészeti terméktárolók építése. A mezőgazdaság elsődleges feladatainak tekintve a hazai igények kielégítését. Ennek keretében növelik többek között a feldolgozott termékek arányát és a feldolgozás fokát.

Ezután Czibalmos Béla, a Termelőszövetkezetek Országos Tanácsának főtitkára a mezőgazdasági szövetkezetek területi szövetségeinek múlt év végén megtartott tisztújító küldöttközgyűléseinek tapasztalatairól számolt be. A 22 területi szövetség munkájáról megállapítható, hogy jól képviselik a szövetkezetek érdekeit és erőteljesen segítik a szövetkezeteket, valamint az állami gazdálkodó szervek közötti együttműködést. A TOT megkülönböztetett figyelemmel kezeli a tisztújító közgyűléseken elhangzott megállapításokat, javaslatokat és megismerően segíti az úttá választott területi érdekképviseleti szervek munkáját.

Ezt követően több előadás hangzott el. A tanácskozás pénteken öt szekcióban folytatódik. (MTI)